

1520

Desinència *-i* de la persona 1 del present de subjuntiu de verbs de la 2a conjugació (*vengui* o *bati*)

(ALDC, IX, 2140. Jo *vengui* o *bati* [PS 1])

La primera persona del singular del present de subjuntiu dels verbs *vendre*, *batre* pertanyents a la segona conjugació en llat. era *VENDAM* (de *VĒNDĒRE*) i *BATTAM* (de *BATTĒRE*), la desinència dels quals presenta una notable variació. El primer resultat va ser *-a*, *vena* i *bata* respectivament, conservada en la major part del cat. occ. i qualche punt del mall. i eiv., però amb importants canvis als respectius radicals: *vena* pertany exclusivament al cat. ant.; *venga*, per atracció de l'antic pretèrit simple (*vench* 'vaig vendre') i del subjuntiu de verbs acabats en *-ga* (*tinga*, *duga*, *diga*, *crega*, etc.), amb la var. *vengo* 144, per adopció de la desinència *-o* de *canto*; *vènguiga* 80 deu tenir per base un anterior *vènguia* i *bàtiga*, un anterior *bàtia* 82, amb desinències analògiques de *córrega*, *òbriga* o també de *sapiguem*, analògiques alhora de *creguem*, *cregueu* (Gulsoy, 1993: 377-419); *venda* 100, per extensió analògica de la dental de *vendre*. *Bata* s'ha modificat en *bàtega* 146, 148, 150, 156 (reduït a *batga* 107 i *batca* 173, per caiguda de la vocal posttònica) i *bàtiga*, que en cat. occ. no podria sortir de *bàtia* 111 sinó de l'extensió de *córrega*, *òbriga* (cf. més amunt).

La desinència *-e* (*-[e]*, *-[ɛ]*, de *vengue*, *bate*, *batgue* 104, 152), d'alguns parlars nord-occ., s'explica per atracció de la *-e* de la persona 2, *vengues*, *bates*, o per atracció de la desinència de *cante*, de la primera conjugació.

Finalment, la desinència *-i* (*vengui*, *bati*; *veni* 3, 6, 8, 9, 13, *vendi* 7), que trobem en cat. or., inclòs el bal. i l'alg., probablement seria per atracció de *càntia* i verbs de la primera conjugació (cf. mapa 1407), desinència afeblida en *canti*; d'aquesta manera, es trencava el sincretisme de *veng[ə]* persona 1/*veng[ə]* persona 3.

A notar *batressa* 118, format sobre l'infinitiu.

Geolingüísticament, ens trobem amb una àrea de comportament en general conservador, el cat. occ., enfront de l'innovador del cat. or. peninsular i insular; constitueix una excepció la var. *bàtiga*, de parlars occidentals i mallorquins, per la innovació de l'infix *-ig-*.

Són formes normatives *vengui*, *venga* (model *ofengui* o *ofenga*) i *bati* (model *perdi*), des del *DOrt*, 1917, de les quals Fabra, 1918 accepta *vengui* o *bati/bata* (pàg. 79 i 74 respectivament) i que la *GIEC* estén als dos verbs (pàg. 316 i 277 respectivament).

